gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Raadsvoorstel

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Raad d.d.** | 10 december 2024 | **Portefeuillehouder** | EBE |
| **Commissie d.d.** | 26 november 2024 | **Opsteller** | twil01 |
| **B&W d.d.** | 5 november 2024 | **Zaaknr.** | Z24000420 |

**Onderwerp**

Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025 - 2028

**Voorstel**

De raad voor te stellen:
1. De Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 vast te stellen.
2. De Verordening Participatieregeling 18+ Kempengemeenten 2025 vast te stellen.
3. Voor de uitvoering van de kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 de post "Armoedebestrijding" te verhogen en ter dekking hiervan de stelpost "Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden" in te zetten.
4. Gelet op punt 3 de … begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

**Inleiding/aanleiding**

De Kempische Kadernota Armoedebestrijding 2021-2024 'Koersen op de toekomst' loopt eind 2024 af. Daarom zijn de gemeenten in de Kempen begin dit jaar gestart met het proces om tot een nieuwe kadernota. De Kadernota Geldzorgen in de Kempen omvat zowel de ondersteuning aan inwoners met een laag inkomen (minimabeleid) als de ondersteuning aan inwoners met (dreigende) schulden (schuldhulpverlening).

We hebben onderzocht wat goed gaat, wat beter kan en hoe we onze (kwetsbare) inwoners nog beter kunnen ondersteunen als het gaat om geldzorgen. Veel partijen in het maatschappelijk veld hebben hierbij een waardevolle bijdrage geleverd.

Op basis van ons onderzoek stellen we vast dat we een goed ondersteuningsaanbod hebben, maar dat inwoners dit nog onvoldoende weten te vinden en gebruiken. We hebben daarom de volgende 4 speerpunten geformuleerd:

1. Preventie en vroegsignalering: Inwoners ervaren meer grip op hun geldzaken. Wanneer inwoners geldzorgen ervaren, streven we ernaar hen vroegtijdig te bereiken, zodat problemen niet verergeren.
2. Bekendheid met ondersteuningsmogelijkheden en vergroten van het bereik: De inwoner weet welk aanbod er is, begrijpt dit en heeft hier vertrouwen in.
3. Laagdrempelige toegang en eenvoud: het is makkelijk om ondersteuning te vragen en we kijken actief waar we nog meer kunnen helpen. De inwoner voelt zich gehoord en ervaart minder geldstress.
4. Verstevigen onderlinge samenwerking: Samen zorgen we ervoor dat een inwoner met een hulpvraag over geldzorgen gezien en geholpen wordt.

**Wettelijk en/of beleidskader**

Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en Gemeentewet.

**Argumenten**

*1.1 De kadernota bevat zowel inhoudelijk als meer procesmatige doelen en resultaten.*
We focussen met de kadernota niet alleen op de inhoud, maar vooral op het proces en randvoorwaarden om de inhoudelijke doelen te bereiken. In de Kempengemeenten kennen we goede ondersteuningsregelingen op het gebied van geldzorgen. We zetten dan ook in op het verbeteren van samenwerking tussen partijen, versterken van de toegang en het verbeteren

van zichtbaarheid en vindbaarheid. Dit met het doel dat bestaande regelingen beter bereikt en gebruikt worden. Voorstellen uit de kadernota worden uitgerold en daar waar nodig vastgesteld door college en/of gemeenteraad.

1.2 *Het is een wettelijke verplichting om een beleidsplan vast te stellen voor schuldhulpverlening.*
De Wet gemeengelijke schuldhulpverlening bepaalt in artikel 2 dat de gemeenteraad een plan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van zijn gemeente. Hetzelfde artikel bepaalt eveneens waaraan het plan moet voldoen. De kadernota betreft zowel het kader voor het minimabeleid als voor schuldhulpverlening. Voor de herkenbaarheid staan we in hoofdstuk 4 uitdrukkelijk stil bij het plan.

1.3 *We streven naar zelfredzame inwoners, waarbij kwetsbare inwoners de steun ontvangen die nodig is.*
Het rapport van onderzoeksbureau KWIZ laat zien dat de groep inwoners met een laag inkomen niet die ondersteuningsmogelijkheden gebruiken waarvan zij, op basis van inkomen, gebruik van kunnen maken. Wij zetten in op het nog actiever bereiken van deze groep inwoners. In 2028 meten we het bereik opnieuw.

1.4 *In de Kadernota Geldzorgen is opgenomen dat de individuele inkomenstoeslag in 2025 wordt verhoogd waarmee inwoners met een langdurig laag inkomen worden ondersteund.*
De individuele inkomenstoeslag is al jaren niet meer geïndexeerd en loopt ver achter op de werkelijke kostenstijgingen. De bedragen voor de individuele inkomenstoeslag zijn opgenomen in de Verordening participatiewet 2015, welke eind 2014 is vastgesteld. Er is geen indexatie opgenomen, terwijl de consumentenprijsindex sinds 2015 met bijna 30% is gestegen en bijstandsuitkeringen met circa 38% zijn gestegen. In 2025 wordt de Verordening participatiewet geactualiseerd en ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

1.5 *Er is breed draagvlak voor deze kadernota.*
De kadernota is tot stand gekomen met behulp van input van samenwerkingspartners, inwoners, raadsleden en adviesraden. De adviesraden uit de verschillende gemeenten adviseren allen om in te stemmen met de kadernota, zo ook de Adviesraad Sociaal Domein Eersel (verder: ASD).

2.1 *De Participatieregeling 18+ Kempengemeenten 2025 is een bevoegdheid van de gemeenteraad.*
De Participatieregeling 18+ is vastgelegd in een beleidsregel, waarbij de basis lag in de kadernota armoedebestrijding van 2018. Inmiddels is gebleken dat een kadernota onvoldoende basis biedt voor deze regeling. Deze regeling betreft namelijk geen wettelijke taak en vindt geen grondslag in de Participatiewet, maar betreft een autonome regeling gebaseerd op de Gemeentewet. Met het vaststellen van deze verordening wordt een juiste basis geboden voor deze regeling. Voor inwoners verandert de regeling niet.

3.1 *Met de stelpost “Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden” kan uitvoering worden gegeven aan de Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028*
Vanuit de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, stelt het kabinet structurele middelen beschikbaar voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Deze middelen zijn onder gebracht in de stelpost “Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden”. Verzocht wordt om deze middelen beschikbaar te stellen om uitvoering te geven aan de Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028.

**Alternatieven**

Er worden geen alternatieven voorgesteld.

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

## Risico's

*1.1 Externe factoren kunnen het beleid beïnvloeden.*
Als lokale overheid heeft de gemeente een belangrijke rol bij het voorkomen van financiële problemen, schulden en het terugdringen van (de effecten van) armoede. Echter is de gemeente niet de enige speler op dit omvangrijke speelveld. We zijn onder andere voor een aantal cruciale factoren afhankelijk van de Rijksoverheid. Het Rijk geeft invulling aan de inkomenspolitiek, verschillende vormen van inkomensondersteuning en Toeslagen maar ook aan de van toepassing zijnde wetgeving.

*1.2 Stijging kosten door reguliere groei en door inzetten op een groter bereik.*
Het inzetten op een groter bereik voor de kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen en de Participatieregeling 18+ leidt naar verwachting tot meer aanvragen en toekenningen voor de regelingen. Dit kost uiteraard geld. Naast de keuzes in de kadernota is er ook de reguliere groei, bijvoorbeeld door groei van aantal inwoners of veranderingen in doelgroep.
Als we in 2028 onze ambitie behalen en ook rekening houden met de verhoging van de Individuele Inkomenstoeslag, betekent dit naar verwachting een structurele stijging van ongeveer 6,5% vanaf 2028 op de totale programmakosten inclusief de kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

## Financieel

Door uitvoering te geven aan de Kadernota Geldzorgen stijgen naar verwachting de programmakosten inclusief de kosten voor kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Onderstaande tabel geeft inzicht in de verwachte stijging van de kosten aan de hand van de ambities uit de Kadernota.

Tabel bereik van ambitie in 2028

| Budget | Minimaregeling | Huidig bereik in Eersel | Ambitie bereik in 2028 in Eersel | Huidige begroting 2025 | Verwachte groei oplopend tot 2028 |
|---|---|---|---|---|---|
| Kwijtschelding | Kwijtschelding gemeentelijke belastingen | 44% | 50% | € 50.550 | € 6.893 |
| Bijzondere bijstand | Bijzondere bijstand | 22% | Handhaven huidig percentage | € 242.000 | € 0 |
| | Individuele inkomenstoeslag (inclusief indexering bedrag) | 54% | Handhaven huidig percentage | € 33.000 | € 9.900 |
| | Collectieve zorgverzekering | 37% | Handhaven huidig percentage | € 140.000 | € 0 |
| | Participatieregeling 18+ | 6% | 20% | € 7.500 | € 14.460 |
| Armoedebestrijding | Participatie kinderen | 77%[1] | 50% | € 51.100 | € 0 |
| | Totaal | | | € 524.150 | € 31.253 |

[1] Het huidig bereik is het percentage aanvragen ten opzichte van de doelgroep. Het aantal aanvragen omvat ook aanvragen ten behoeve van Oekraïense kinderen. Deze kinderen zijn echter niet meegeteld in de doelgroep. Dat maakt dat het percentage van 77% een vertekend beeld geeft en het niet reëel is dit percentage te handhaven. Zie ook pagina 28 van de Kadernota Geldzorgen en pagina 23-24 van het onderzoek van KWIZ.

Bovenstaande verwachte kostenstijgingen worden niet op voorhand verwerkt in onze begroting. Ontwikkelingen in de programmakosten bij KempenPlus en GRSK-MD worden gevolgd en waar nodig verwerkt. Ook ontwikkelingen in de kwijtschelding gemeentelijke belastingen volgen we in onze eigen begroting.

Met dit beleidsplan willen we vooral inzetten op het vergroten van het bereik van de huidige regelingen. De stelpost “Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden” bedraagt € 18.000,- en willen we inzetten voor acties om tot een beter gebruik van de regelingen te komen.

## Communicatie/Participatie

Partijen in het voorliggend veld hebben input geleverd bij de totstandkoming van de Kadernota Geldzorgen oa door het beantwoorden van een vragenlijst en deelname aan de thematafel Geldzorgen. Verder hebben we interviews afgenomen bij inwoners. Dit betrof zowel inwoners die te maken hadden met een laag inkomen als inwoners met schulden.
Ook de adviesraden zijn in het voorbereidingstraject betrokken. Tot slot is de ASD formeel om advies gevraagd. De ASD stemt in met de Kadernota Geldzorgen en geeft de volgende punten mee:

- De ASD ondersteunt de ambitie om geldzorgen te voorkomen en vraagt om een proactieve benadering.
- De ASD vindt het Informatieplein een goede plek waar inwoners aan kunnen kloppen voor ondersteuning. De ASD verzoekt om meer bekendheid te geven aan het Informatieplein.
- De ASD vraagt bij inwoners bekend te maken dat een onafhankelijke clientondersteuner ingeschakeld kan worden.
- De ASD geeft aan dat in het verslag van de thematafel voorbij is gegaan aan de goede ervaringen met de dorpsraad van Steensel en vraagt het verslag hierop aan te passen.
- De ASD onderschrijft het vereenvoudigen van formulieren en informatie en juicht een warme overdracht toe. De ASD vindt samenwerking tussen afdelingen en organisaties van groot belang.
- De ASD ondersteunt het voorstel om de individuele inkomenstoeslag met 30% te verhogen.
- De ASD pleit voor het werk vanuit vertrouwen en waar mogelijk maatwerk te (blijven) leveren.
- De ASD concludeert dat er een grote ambitie is met daaraan gekoppeld duidelijke speerpunten.

Na vaststelling van de Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 worden alle partners geïnformeerd.

## Planning

Vervolgens gaan we aan de slag met de uitvoering van de speerpunten en opgenomen acties. In overleg en met de partners werken we deze acties verder uit en zetten we de zaken in gang.

## Bijlagen

- Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 (corsa 24.25350)
- Bijlage 1 Rapport KWIZ Minimapopulatie & Inkomenseffecten Kempengemeenten (corsa 24.25351)
- Bijlage 2 Overzicht minimaregelingen (corsa 24.25352)
- Bijlage 3 Terugblik kadernota armoede 2021-2024 (corsa 24.25354)
- Bijlage 4 Uitkomsten vragenlijst geldzorgen (corsa 24.25346)
- Bijlage 5 Uitkomsten thematafels Geldzorgen met partners (corsa 24.25357)
- Bijlage 6 Uitkomsten Kempencongres met raads- en commissieleden over armoede 22 mei 2024 (corsa 24.25358)
- Verordening Participatieregeling 18+ Kempengemeenten 2025 (corsa 24.19382)
- Advies van de Adviesraad Sociaal Domein Eersel d.d. 11 oktober 2024 (corsa 24.24748)

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Eersel, 5 november 2024
Burgemeester en wethouders van Eersel

| | |
|---|---|
| secretaris | burgemeester |
| ing. H.M.L. Offermans | drs. W.A.C.M. Wouters |

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

**Raadsbesluit**

**R24.094**

Onderwerp: Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025 - 2028

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2024;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 26 november 2024;

b e s l u i t :

1. De Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 vast te stellen.
2. De Verordening Participatieregeling 18+ Kempengemeenten 2025 vast te stellen.
3. Voor de uitvoering van de kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 de post “Armoedebestrijding” te verhogen en ter dekking hiervan de stelpost “Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden” in te zetten.
4. Gelet op punt 3 de … begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 december 2024

De raad van de gemeente Eersel

| | |
|---|---|
| de griffier, | de voorzitter, |
| J.W.G. van Bree | drs. W.A.C.M. Wouters |